

Stämmospråk – en lätt guide till svåra ord

Här hittar du förklaringar till några av de ord som kan dyka upp på Scouternas stämma. Scouterna försöker använda ett så modernt språk som möjligt så att alla förstår. Men vissa krångliga ord används ändå då de behövs för att de tydligare förklarar vad som menas.

Acklamation

Beslut kan tas med acklamation i ett demokratiskt möte. Röstning sker då genom att ombuden ropar ”Ja!” när ordföranden nämner det förslag de vill stödja, följt av att ordföranden berättar vilket förslag som fått mest stöd och därför vinner omröstningen om ingen innan dess begär votering.

Till skillnad från exempelvis slutet votering innebär acklamation i princip att samtliga vet hur de andra väljer. I praktiken är det ofta bara de mötesdeltagare som sitter närmst som exakt kan avgöra hur var och en har röstat.

Ajournera

Att ta en paus i mötet. Den är oftast tidsbestämd.

Ansvarsfrihet

På stämman beviljas Scouternas styrelse ansvarsfrihet. Det innebär att de beslut som ledamöterna tagit under året godkänns av stämman (alltså medlemmarna) det vill säga att styrelsen har agerat enligt föregående stämmobeslut. Det är mycket ovanligt att en styrelse inte beviljas ansvarsfrihet.

Avslag

På stämman kan ombuden avslå ett förslag, en motion eller en proposition som behandlas under mötet. Avslag betyder att en majoritet av ombuden är emot förslaget, det vill säga att de inte håller med. Motsatsen till avslag är bifall.

Balansräkning

Visar alla tillgångar, skulder och eget kapital som organisationen har vid en viss tidpunkt, till exempel 31 december. Tillgångar kan vara pengar, hus och så vidare. Eget kapital är värdet på våra tillgångar, minus våra skulder.

Begära ordet

När ordförande säger att ordet är fritt kan du sätta upp dig på talarlistan i VoteIT om du vill säga något. Mötesordföranden fördelar sedan ordet (berättar vem som får tala).

Beredningsgrupp

Beredningsgrupper är som plenum (se förklaring längre ner) i miniformat. I beredningsgrupperna diskuteras ett mindre antal frågor av färre personer än i plenum. Varje beredningsgrupp får några ärenden var att hantera. De diskuterar då de förslag och kommentarer som kommit in för dessa. I beredningsgrupperna ska ombuden prata om vilket förslag som är bäst och komma fram till ett huvudförslag, det vill säga vad de tycker att hela stämman borde rösta för.

Beredningsledning

Beredningsledningen är de som leder arbetet i de olika beredningsgrupperna. Deras roll är att driva arbetet i beredningsgrupperna framåt och se till att de blir klara i tid. De håller i talarlistan och föreslår hur beslut ska fattas. De är även tillgängliga under påverkanstorg och förslagstorg för att hjälpa ombuden.

Bifall

På stämman kan ombuden bifalla ett förslag, en motion eller en proposition som behandlas under mötet. Bifall betyder att ombuden är för förslaget, det vill säga att de håller med om det. Motsatsen till bifall är avslag.

Bordläggning

En fråga som bordläggs sparas till senare under stämman eller till ett annat möte.

Budget/ Ekonomisk plan

Ekonomisk plan som visar organisationens förväntade intäkter och kostnader under en bestämd tidsperiod. Styrelsen ansvarar för att budgeten följs.

Dagordning

En lista som visar vilka punkter som ska diskuteras under stämman och i vilken ordning det ska göras. Mötespresidiet kan justera ordningen på vissa beslutspunkter för att underlätta för stämman. Se även "Föredragningslista" och "Mötesformalia".

Delegera

Att överlåta rätten att ta beslut inom en viss fråga till styrelsen eller direkt till en person eller arbetsgrupp.

Digitalt påverkanstorg

Öppnar två veckor innan stämman och är en digital plattform i VoteIT där ombud och andra medlemmar kan diskutera alla beslutspunkter innan stämman öppnar. Här kan även ombud lägga förslag redan innan stämman öppnar så att övriga ombud enklare hinner sätta sig in i förslag i förväg. Se även påverkanstorg och VoteIT.

Firmatecknare

Personer som utsetts av styrelsen för att företräda Scouterna och skriva under avtal för Scouternas räkning.

Framvaskat förslag

Se ställa mot avslag nedan.

Förvaltningsmöte

Scouternas stämma hålls vartannat år. De år vi inte har stämma hålls i stället ett förvaltningsmöte där minst 45 ombud tar beslut angående balans- och resultaträkning samt beviljande av ansvarsfrihet. Ombud till förvaltningsmötet utses under stämman. Till årets stämma har styrelsen föreslagit att förvaltningsmötet ska avskaffas, men mötet kommer ändå behöva diskuteras under vissa delar av stämman.

Förslagstorg

Efter beredningsgruppernas arbete samlas alla nya förslag på en plats, så att alla ombud kan läsa vilka nya huvudförslag som finns för varje motion och proposition. Beredningsledningen finns tillgänglig på plats för att svara på frågor. Under förslagstorget kan ombuden även väcka förslag som inte blivit huvudförslag så att även de kan röstas om i beslutsfasen.

Generalsekreterare

Generalsekreteraren är Scouternas högst ansvariga anställda och ansvarar bland annat för kansliet och alla anställda. Generalsekreteraren rapporterar till Scouternas styrelse. Generalsekreteraren kan vara en person, eller flera generalsekreterare i ett delat ledarskap.

International Commissioners (IC)

Till Scouternas styrelse väljs alltid två personer som är International Commissioners (IC). De ansvarar för kontakterna med de två världsorganisationerna, WAGGGS och WOSM, och våra relationer med scoutorganisationer i andra länder. På svenska översätts detta till internationella kommissionärer.

Justeringsperson

På stämman väljs en eller flera personer som kontrollerar att protokollet stämmer överens med vad som beslutades på stämman. När de gjort det skriver de under och då justeras protokollet, vilket innebär att det blir giltigt. Ofta väljs samma personer dessutom till rösträknare för mötet.

Jämkning

Om två förslag är lika varandra kan de som lagt förslagen prata ihop sig och föreslå ett nytt förslag som båda kan ställa sig bakom och rösta på. Då har de gjort en jämkning och deras gamla förslag dras tillbaka.

Ledamot i scouternas styrelse

Alla som sitter i Scouternas styrelse är ledamöter. En ledamot kan även ha specifika uppdrag som ordförande, IC eller liknande. Styrelseledamöterna är valda på två år, fram till nästa stämma.

Lägga till handlingarna

Det är vanligt att besluta att skriftliga rapporter ska läggas till handlingarna. Det innebär att man skriver in det i protokollet och att själva rapporten läggs som bilaga till protokollet.

Majoritet

I omröstningar gäller oftast enkel majoritet, det vill säga att mer än hälften av ombuden måste hålla med om beslutet som tas. Det finns även något som kallas kvalificerad majoritet, det betyder att $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$ av ombuden ska hålla med om beslutet. Vissa ändringar i stadgarna kräver även två beslut på olika stämmor för att de ska gälla om inte en kvalificerad majoritet beslutar enligt förslaget.

Motion

Alla medlemmar i Scouterna kan lämna in skriftliga förslag till Scouternas stämma. De kallas motioner. Motioner måste skickas in senast 105 dagar innan stämman. Alla motioner som skickas in behandlas av stämman. Även Scouternas styrelse kan lämna förslag till stämman, då kallas det proposition.

Mötesformalia

Mötesformalia är ett samlingsbegrepp för mötesregler, arbetsformer och dagordning.

Mötesregler och arbetsformer

Mötesregler och arbetsformer beskriver vilket arbetssätt vi ska använda under stämman, till exempel hur vi tar beslut och hur diskussioner och röstning går till. Punkten har tidigare kallats "förhandlingsordning".

Nominering

Att föreslå en kandidat till något, till exempel styrelsen eller valberedningen, kallas att nominera någon till det uppdraget.

Omedelbar justering

Om ett särskilt viktigt beslut fattas på stämman kan ombuden begära att stämman omgående justerar den punkten i protokollet. Det betyder att beslutet gäller direkt utan att man behöver vänta på att resten av protokollet ska justeras.

Omröstning

Efter påverkanstorg samlas vi och fattar beslut i plenum. Det innebär att vi röstar om bland annat motioner och propositioner. I omröstningen utgår vi från beslutsunderlaget. Om ett ombud anser att mötesordförande har uppfattat att fel förslag har vunnit omröstningen kan ombudet begära ”voting”. Då räknas rösterna på ett mer noggrant sätt.

Ordförande

Ordförande kan syfta på två olika saker: antingen de personer som leder Scouternas stämma, eller de personer som stämman väljer till att leda Scouternas styrelses arbete fram till nästa stämma.

Ordningsfråga

Detta är en fråga som handlar om formen för mötet, till exempel i vilken ordning olika förslag tas upp eller om mötet ska ta en paus. Om ett ombud vill ta upp en ordningsfråga får den företrädare framför den fråga som diskuteras för tillfället eftersom en ordningsfråga kan handla om det som just då diskuteras. Ordningsfrågor är viktiga för att alla ska förstå vad som händer under mötet, så att de kan delta i diskussionen på lika villkor.

Paragraf

Paragraf är en del i ett kapitel av stadgarna eller ett avsnitt i ett protokoll.

Plenum

Scouternas stämma genomförs i flera delar: i plenum, som påverkanstorg, i beredningsgrupper och på förslagstorg. I plenum sitter alla ombud i samma rum och där tas själva besluten. Då leds stämman av mötesordförande.

Presidium (presidiet)

Presidium kan betyda två olika saker: antingen de som leder stämman (mötesordförande och sekreterare), eller Scouternas båda ordförande samt Scouternas generalsekreterare. Ibland används begreppet ”utökat presidium”, som också inkluderar Scouternas internationella kommissionärer (ICs). När vi pratar om presidium under stämman menar vi stämmoordförande och sekreterare.

Proposition

Inför Scouternas stämma lämnar Scouternas styrelse ett antal skriftliga förslag. De kallas propositioner och publiceras tillsammans med handlingarna. Alla propositioner diskuteras och röstas om på stämman. Även medlemmar kan lämna förslag, då kallas det motion.

Propositionsordning

Den ordning mötesordföranden tar upp olika delförslag när stämman ska rösta. Oftast röstar ombuden bara för eller emot ett förslag. Ibland konkurrerar vissa förslag med varandra och då behöver omröstningen ske i flera steg.

Protokoll

Protokollet skrivs av sekreteraren och ska dokumentera vad stämman beslutar. Protokollet kontrolleras av justerare.

Påverkanstorg

Påverkanstorget är den plats där vi diskuterar alla förslag. Där har varje punkt som stämman ska besluta om en egen plats, en så kallad inflytandepunkt. Under påverkanstorget får alla medlemmar tycka till, ställa frågor och komma med ändringsförslag. Påverkanstorget gör att det blir enkelt för alla att komma till tals. Det blir då lätt att tillsammans ta fram förslag som passar så många som möjligt. Varje inflytandepunkt motsvarar de frågor som kommer diskuteras av en beredningsgrupp, och respektive beredningsledning för varje ärende finns tillgänglig här och tar med sig informationen till beredningsgrupperna.

Reservation

Det ombud som inte accepterar stämmans beslut kan reservera sig mot det. Det betyder att personen inte är ansvarig för beslutet. Reservation sker oftast som en slags protest. Bara för att ett ombud röstat nej till något betyder det inte att man normalt sett reserverar sig. En reservation kan lämnas tillsammans med en kort motivering som i så fall tas med i protokollet tillsammans med själva reservationen.

Resultaträkning

Resultaträkningen visar resultatet av organisationens intäkter och kostnader under verksamhetsåret.

Revision

Revisorns granskning av organisationens resultat- och balansräkning, löpande bokföring, samt styrelsens förvaltning. Det innebär att revisorn säkerställer att styrelsen hållit sig till stadgar, budget och förra stämmans fattade beslut.

Revisor

Person som utsetts att utföra revision i organisationen. Scouternas stämma väljer två sorters revisorer: två ekonomiska revisorer från en auktoriserad revisionsbyrå, och två verksamhetsrevisorer.

Revisionsberättelse

En sammanställning av vad revisorerna kommit fram till under sin revision. Där står också vad revisorerna tycker om balansräkningen och en rekommendation om huruvida stämman ska bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

Röstkort

Alla ombud får ett personligt röstkort med sitt ombudsnummer på. Det används när du behöver identifiera dig som ombud, till exempel vid omröstningar i plenum eller för att snabbt begära ordet om du har en ordningsfråga.

Röstlängd

Lista över hur många ombud som är med på mötet och har rätt att rösta. På Scouternas stämma brukar röstlängden fastställas baserat på deltagarlistan i VoteIT.

Rösträknare

Rösträknare är de personer som räknar röster vid en omröstning på ett möte. Man brukar välja minst två rösträknare för att de ska kunna jämföra sina resultat. Se även "Omröstning".

På Scouternas stämma väljer man ofta "justerare tillika rösträknare", så att samma person har båda dessa uppgifter.

Rösträtt

Alla personer som är utsedda till ombud har rösträtt på Scouternas stämma. Det innebär att de får vara med och rösta om besluten. Andra personer som deltar i mötet har inte rösträtt, men alla medlemmar i Scouterna har yttranderätt på stämman.

Sakfrågor och sakupplysningar

Inlägg i debatten som rör fakta, till exempel information som är till för att alla ska veta så mycket som möjligt så att de kan fatta ett välgrundat beslut. Sakfrågor och sakupplysningar bryter som regel talarlistan och behandlas direkt, på samma sätt som ordningsfrågor.

Samverkans- och samarbetsorganisation

Nykterhetsrörelsens Scoutförbund, KFUM Sverige, Frälsningsarméns scouter, Salt, SOFS, Svenska Kyrkans Unga, Adventisterna och Equmenia har avtal med Scouterna som gör att de organiserar en del av scoutrörelsen i Sverige.

Sekreterare

Den person som skriver protokoll på mötet.

Sluten omröstning

Sluten omröstning sker genom att ombuden skriver sitt val på en röstsedel. Till exempel kan detta ske vid personval om det finns flera personer som kandiderar till en post.

Stadgar

Grundläggande bestämmelser för Scouterna.

Streck i debatten

Streck i debatten innebär att debatten inom ett visst ämne avslutas. När ett ombud begär ”streck i debatten” under en debatt så beslutar stämman tillsammans om detta ska gälla. Om det blir streck i debatten får alla en chans att skriva upp sig på talarlistan för att göra ett sista inlägg på punkten i fråga. Efter att talarlistan har gått igenom går mötet vidare till beslut och senare till nästa punkt.

Ställa mot avslag

Ibland finns många liknande förslag under en och samma punkt. Då kan stämman behöva ställa två eller flera förslag i taget mot varandra (det vill säga välja vilket man helst vill bifalla), tills endast ett förslag återstår. Det brukar kallas för ett ”framvaskat förslag” som till sist ställs mot avslag. Då kan ombuden rösta bifall eller avslag till det framvaskade förslaget, oavsett vilka yrkanden de röstat på under framvaskningen.

Talarlista

Lista som mötesordföranden för över vems tur det är att tala. Du begär ordet genom att sätta upp dig på talarlistan som hanteras i turordning. I plenum är talarlistan digital och finns under respektive punkt på dagordningen i VoteIT.

Valberedning

Valberedningen förbereder val av bland annat styrelse och utses av stämman. Stämman beslutar också om en instruktion som valberedningen ska arbeta efter.

Verksamhetsberättelse

Skriftlig sammanfattning av vilka aktiviteter som genomförts och beslut som fattats i organisationen under verksamhetsåret.

Verksamhetsrevisor

Personer som granskar att styrelsen har följt organisationens stadgar och stämmobeslut. Verksamhetsrevisorerna utses av stämman.

Votering

Se omröstning.

VoteIT

VoteIT är ett digitalt mötesystem som alla ombud måste logga in i inför stämman. Där finns alla beslutsärenden och där sker omröstningar vid votering. Du lägger även upp dina yrkanden (förslag) i VoteIT, och det är här du sätter upp dig på talarlistan i plenum. Alla medlemmar i Scouterna kan logga in och diskutera i VoteIT, men endast ombud kan lägga förslag och delta i omröstningar.

Yrkanden

Ett yrkande är ett annat ord för förslag som lämnas in under det digitala påverkanstorget eller under pågående stämma, det vill säga inte i förhand som motioner och propositioner. Under varje punkt på dagordningen finns ofta flera yrkanden.

Yttranderätt

På Scouternas stämma har alla närvarande medlemmar rätt att prata och göra sin röst hörd. Detta kallas yttranderätt, alltså att du får lov att yttra dig. Särskilt inbjudna personer kan också ges yttranderätt. Yttranderätten gäller dessutom i VoteIT, där alla Scouternas medlemmar kan vara med i diskussionerna inför och under stämman.

WAGGS

WAGGS är en förkortning av World Association of Girl Guides and Girl Scouts. Det är en av de två internationella scoutorganisationerna och de har cirka 10 miljoner medlemmar. Alla scouter i Sverige som identifierar sig som tjejer är anslutna till WAGGS.

WOSM

WOSM står för World Organization of the Scout Movement. Det är en av de två internationella scoutorganisationerna och de har cirka 60 miljoner medlemmar. Alla scouter i Sverige är anslutna till WOSM.

Årsredovisning

Visar organisationens ekonomiska resultat (resultaträkning) och ställning (balansräkning) samt beskriver verksamheten som bedrivits under ett år. Styrelsen ansvarar för att upprätta en årsredovisning.

Årsberättelse

Ett samlingsnamn för årsredovisning, verksamhetsberättelse samt revisionsberättelse som har samlats i ett och samma dokument.